

Csizfűrdő. Gömörmege.

Rádióaktív jód-brómos sósfűrdő.
Teljes tüzemben. Vénnyágeret előmozdító ásvány-
viz. Ajánlható gyermekeknek, serdülőknek, ideg-
betegeknek, gyomorhajosoknak, érelmeszesedésben
szenvédőknek, stb. Gyógyvíz- és fürdőismeretért
küld a
Fürdőigazgatóság.

Alapítva 1810-ben. **Haltenberger Béla Kassa**

ruhafestés, vegytisztítás, gallértisztítás.
A GYÁR TELJES ÜZEMBEN VAN.
Gyász esetben ruhafestés feketére és egyen-
ruhák tisztítása soron kívül.

Jótállás a biztos eredményért!

Patkánin tökéletes biztos pat-
reg emberre és háziállatokra nem ve-
szélyes. Reitter Oszkár nagybecserű ny.
főkapitány és fajbaromfi nyelvtudó
találománya. 1 doboz 3 kor. Ismeret
leírását kérésre ingyen küld a Patkánin-gyár egyetemi el-
árulójára, a Torontói Agrárbank R.-T., Nagybecserűk.

MARDOCHEUS

Irtá

Berczellényé Gajary Böske.

Ára 1 korona 50 fillér.

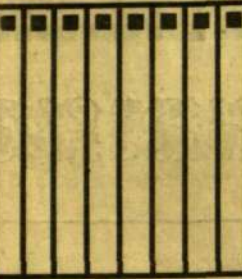
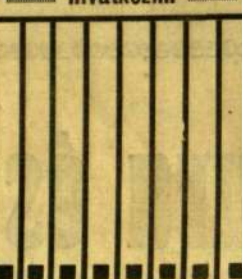
Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI., Andrassy-út 21. szám

és minden könyvkereskedésben.

Rendelésnélszíveskedjék lapunkra
hivatkozni.**Országos Hangjegykölcsönző Intézet**

Budapest, IV. ker., Sütő-utca 2. szám, félemelet. (Deák-tér mellett.)

Hangjegykölcsönzőnk felőli a komoly és könnyebb zene-
fajokat, melyek az ujdonságokkal folyton kiegészítettek.

Előfizetés: 3 óra 15—K, 6 óra 28—K, 12 óra 52—K.

Az előfizetés beérkezéssel megküldjük kimerítő jegyzékünket.
Biztosíték 10 K, mely az előfizetés megszűnésékor visszaadatik.

Folyton Ujdonságok.

Országos Hangjegykölcsönző Intézet
Budapest, IV., Sütő-utca 2. félem. (Deák-tér mellett.)

Anthologia

Arany János legszebb műveiből

olcsó Kiadásban!!

Az Arany-ünnep alkalmából megjelent

Arany koszorú**Arany János költeményeiből**

Születése századik évfordulójának ünnepére.

A 300 oldalra terjedő szépen kiállított kötet ára
füzve 3 korona, kötve 5 korona.

A Franklin-Társulat Kiadása.

Kapható minden Könyvkereskedésben.

MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkeszti RADÓ ANTAL.

MÁJUSI SOROZAT:**Lengyel elbeszélők.**Sienkiewicz, Stasiak, Orzeszko,
Szymansky, Przerwa-Tetmayer.

843—844. szám. Fordította Bánai Károly. Ára 72 fillér.

Ambrus Zoltán:

Régi és új szinművek.

Szinházi bírálatok.

845—846. szám. II. sorozat. Ára 72 fillér.

Beöthy Zsolt:

**Ferencz József királyunk
és Erzsébet királynénk
emlékezete.**

847. szám. Két beszéd. Ára 36 fillér.

Megrendelhetők:

LAMPEL R. könyvkereskedése (WODIANER F. és FIAI) R.-T.-nál

Budapest, VI., Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

A legkellemesebb otthoni szórakozás, egy

„WAGNER”-beszélőgép

Tölcséres vagy tölcsér nélküli!

Gyönyörű kiállí-
tású finom díófa
vagy mahagoni
szekrény. Szaba-
dalmasított hangver-
seny-hangdobozzal
főszerepelt. Rend-
kívül erős, zaj-
talanul működő
áramfeszítéskész-
tővel tartó hasz-
nálhat után sem
szorul javításra.
Hangja erős, tiszta
és élénk. — Ára
1000 darab acél-
tűvel (lemez-
tűvel)A „Wagner” hang-
lemezek a legjobb
gyártmányok.Elsőrendű minő-
ségű anyagból ké-
szülnek, miáltal
hangvisszaadásuk
tökéletes, tiszta és
élénk. A 25 cm.
átmérőjű, rendkívül
sikerült felvételi
dupla hanglemezek
árba 6 kor. Erős-
hangú játszófük
1000 darabja 10—
15— és 20—K.Lemezalbumok, a lemezek elhelyezésére
finom kivitelben darabja csak 6 korona.

nélkül) 100 kor.-tól 500 kor.-ig.

CSÁRDÁSKIRÁLYNÉ

Álom, Álom

Te rongyos élet

Egy a szívem, egy a párom

A jányok, a jányok

Hajmási Péter, Hajmási Pál

Mint egy bálványt, úgy imádlak

Három a kislány

Oh be dicsősé-
ges a ház

Drága szép muzsika

Tavaszi felhők

Már vége, már vége

Dal a három kislányról

Magna Miska, Hopsza Sári

Cintányéros csudar világ

Háborús felvételek

Katonasors I. és II. rész

Tábori ének I. és II. rész

Haskéri I. és II. rész

Bakancsok I. és II. rész

Katonanóták I. és II. rész

Csillagfényes nyári éjjel volt

Nem látok én téged többé

Megkerem a lisztes molnárt

Egy katoná temetése

Kard és rózsza

Estére indul az ezred

Vasárnap várom a bakancsot

Messe mentél nagyon messze

Darumadár elszállt dél felé

Őszel arra ébredünk

Felmegyek az Urstenhez

Kalapomon piros rózsza

Tyűh, de kutyá jókedvem van

Megjött a Sári

Harmadikettos bakagerek

Kerekes András

Acsi cigány

Buzsika tetőn

Kárpátok gerinczein

Zokogva sir az ősz szél

Mikor az est mesélni kezd

Zsuzsi kisaszony

Lesz még ünnep ezen a világon

Tiszaparti nóták

Egyszer mentem el a bálba

Stb. stb.

WAGNER

„Hangszer-Király” országsszerű elismert elsőrendű magyar hangszerek és beszélőgépek áruháza

Budapest, VIII., József-körút 15.

Fényképes lemez-jegyzék ingyen.

Telefon: József 71.

21. SZ. 1917. (64. ÉVFOLYAM.)

HOITSY PÁL.

BUDAPEST, MÁJUS 27.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegy-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.Egyes szám
ára 40 fillér.Előfizetési
feltételek:Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.A „Világkrónika”-val
negyedévenként 1 koronával
több.Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldij is csatolandó.

A FOTÓR A PLEBÁNIA-TEMPLOMMAL.

A GYÖNGYÖSI TŰZVÉSZ. — Jolty Gyula felvétele.

AZ AMAZONKIRÁLYNŐ.

REGÉNY. — IRTA PEKÁR GYULA.

(Folytatás.)

A kapu felett hét mécses fényében ragyogott a tyrsi üvegéből készült hatalmas vizóra, melyben a bíborral festett folyadék már az éj első negyedének a rohamos múlását mutatta. Ez óra világa vörhenyes káprázatba vonta a kapu aljában és környékén tarkálló temérdek lármás bódét, melyeknek tulajdonosiak sok nyelven vettek egymással sokféle portékájuk kínálgatásában. Javarást keleti ajkú emberek voltak ezek: hegyes és csillagos süvegű khald jószágok csörgették zodiakusuk rézbronzcsát, ereki mágusok lobogtatták planétás papyrusait, kigyókkal tekerődő egyiptomi bűvészek mutogatták titkos erejű híres *grammatikát* s vi-gyorgó sidoni kuruzslók kínálták biztos szerelmi hatású üvegeséiket. De leghangosabbak voltak mégis a honi lyd varázslók, a taurisi lyk boszorkányok s a kypriai ráolvasók és gyönyörűszerűsok, kik ordítva diadalmuk örökifjúságot biztosító csodabalsamaikkal s nyíl-lal átlőtt viaszbabukat tartva magasra, esküdöztek, hogy bárkit is bizony megbabonáznak... a hogy tetszik: gyűlölettel, vagy szerelemmel, kínos halállal, avagy kéjes boldogsággal, csak az illetőnek egy cseppnyi vé-rét, könnyét, vagy verítékét ide, juttass kezembe kormét, keskenyőjét, haját, és a szőre szálat s ő, az illető, esküszöm, hatalmamban van; ha ellenséged, úgy elemészem, ha ölelé-sére vágyol, karjaidba kergetem... Neked ő mindenek szót fog fogadni, kegyetlen, vagy kéjes gyönyörödre lesz s ha jómagad nem vagy fősvény, hanem egy negyed balmarék arany-pot fizetsz, a Nagy Istennő is majd mindent a kedvedre tesz. Réjta hát, nagy a Nagy Istennő s ő is úgy akarja.

Theseus befogta a fülét s a mámoros feje-vel hömpölygő emberfolyó, melynek színén mint diszhajókák úsztak a tarkafüggönyös fejedelmi gyaloghíntők, lüktetve ömlött be velük a kapualja belső csodarácsajtaján. A bejáratnál már messziről rikkolt a herélt megabyz papok sárga fővege; szörtelet, pettyhűdt arcuk erősen festve volt s asszonyruhá-jukon nagyra hímzett virágok pompáskod-jak, — balkezükben dobocska zengett-bongott vagy tympanon csengett, jobbjukban azonban érzésszöges önsanyargató korbácsukat tartot-ták, melylyel ezúttal főként a szent ligetbe áradó idegeneket ellenőrizték. Biztos szemük volt nekik s e szem meg is akadt a Theseus alakján... az egyik korbács el is érte a vélt rabszolga vállát, de Zetes a kérdésre, kik vagy-tok? oly hamisítatlan askaloni tájszóval fele-lete: *Kreti-Plethi*, vagyis elfűzött menekülők, hogy senkinek se jutott eszébe, a két tyrsi házalóval továbbra is törődni. Tovább mehet-tek s a velük betolakodó emberfolyó egy tűn-déri világlátású kertbe, az Ortygia szent pásit-jára tette le őket.

Az athéni kábultán állt meg. Az elszéledő közönségbe már is tánczosan keringő gall pa-pok: egyhangúan üvöltő, kéktaláros *kobab*-ok vegyültek, hogy ragadó mámorokkal mentől hamarabb magukhoz szédítsék a közönső-söket, — lengő, bő, hasított öltönyűjűkkel ott forgolódtak a teli hold leszálló ezüst porában, a míg csak üvöltésük beteg madár szávához hasonló sipitással nem gyöngült, a mikor is vo-nagló elragadtatásban rogytak le. Az ilyen főle persze sokan hajoltak mindjárt, hogy jó szavát hallhassák...

Zetes sietve vonta tova urát. Sohse látott nagyságú és pompájú pálmák, cedrusok, olaj-és mandula-óriások terebesedtek eléjük, — vol-tak ott valóságos csodanövények: félelmetesen tekerdő kigyófák s más olyan még furcsábbak, melyeknek hanyatt hajló dús koronája ismét a földbe gyökerezett vissza. S mindezek szőfoga-dó katonákként szép sétatényorokban álltak, mely sétatényorok a ferdeszemű és csengettyűskalapú emberek országbeli világitó papyrusgömbök kápráztatták. Messziről, a kelő nap oszlopain

tülről kerültek ezek ide; tüzes, nagy kék, sárga, vörös, zöld gyümölcsökként lógtak a lomb kö-zött s álomba ringató fényt hintettek alá a ma-gasból... Az aranyműves sietve magyarázta: — Ez a fősetány uram, lásd, kétoldalt a fő szélén itt ülnek piros számolyukon a Nagy Istennő szent leányai, a hogy a tyrsiak mond-ják: a *Kedeshot*-ok; ruhájukon láthatod, min-denfélre nemzetbeliek ezek. Itt vannak Ammon, Ashdod, Gaza, Mizrajim, Punt, Idalion és száz más nemzet leányai, de persze nem mind egyaránt híresek ők és tudni kell itt a választás művészetét. Közfelfogás szerint legszebbek, de vadak és márványhidegek az északi dardan-teutrok s a phrygek, legszebb szemük van a sötétarézt, szenvedélyes shebaiaknak, legjátékosabbak a paphosiak s byblosiak, legtánczo-sabbak a messze napnyugati gadesiek s legfor-róbb esőjük van a judaeaiaknak... Persze legelsőek valamennyi felett mégis a babyloniak, ott van egy, megösmereheted arról, hogy míg a többieknek sárga, vörös, vagy kék kötélből csavart főveg van a fejükön, e bábeli szent leányoké ezüstszín selyemkötélből van a szőke fejük köré sodorva. Ezek a legtekélyesebbek, csak ők tudják a szerelemnek mind a hatvan-negy tudományát; a többiek — a nyakukban lógó arany vagy ezüst számon láthatod, — mind sokkal kevesebbet tudnak s rendesen csak a 633-ik, 470-ik, vagy az 450-ik tudományig jutnak el. Viszont a 640-re, vagyis a szerelem-től való meghalásra bizony kevés férfi pályá-zik, nem még a Nagy Istennő kedvéért se! ezidén például csak egy egyetlen herceg jött ide... (ott van ni, az a sápadt szőke, a ki most száll ki abból az ébenfahrdcsékből: Ituzut, az ekroni királyfi!) a ki azzal a kimon-dott czéllal érkezett Ephesusba, hogy itt a Nagy Istennő tiszteletére a legszebb szent leány karjai közt szerelemtől haljon meg. Mond-ják, a szegény Ituzut szerelmi bántában szánta rá magát erre s egész Ephesus dicséri ebbeli nemes elhatározását.

Zetes savanyú, szinte bosszús mosollyal tette még hozzá: — Itt Asszonyországban persze mindent dicsőrenek, a mi a nő hatalmát öregbíti a férfi felett. Mert ők nemcsak szigorral, erőszakkal akarnak uralkodni felettünk, hanem a kéjek, a gyönyör bűbájával is, ezért pártolják úgy a szent leányok intézményét s ezért tartanak itt annyi ezeret a szívesen bóduló férfivilág mámo-rítására és gyöngítésére... De nézzed csak, uram, hová, kihez megy Ituzut herceg, — szegény, alig áll már a lábán... ahhoz a babyloni Lammazani-hoz megyen, a kinek az ezüst-kötélből csavart fővegét ép az inémt mutattam neked —

Theseus egy karsú palma felé tekintett, melyről annyi tarkán világitó papyrusgömb lógott alá, hogy ringó levelei alatt egészen na-pali káprázat fényeskedett. A sápadt ekroni királyfi szolgálta támaszkodva ment e felé a fa felé; közeledtére Lammazani elfoglaltatásának jelül rátette a rézfűzőt az előtte égő tömjén-füstölőre, aztán kigyószéri bűbájall kelt fel számolyáról. Elefántesontszín arcán keskeny hamvas pirt játszatott a diadaltudat s durezza-s esőkos alkai közül fehér fogak villantak elő, — egy nové lett szép emberi ragadozó mosolya volt ez: a szent leány tárt karokkal egyenesedett ki, hogy birtokba vegye áldozatát. Nem mozdult ő s mégis pihegett, remegett, úgyszólván külön lihegett tánczos testének minden egyes porciájára; s lenge test középső része csupasz volt, de keblét aranyhálóból

.....
Hazám! hazám! mondják sokan. De csak az az igazi hazafi, a ki áldoz is a haza oltárán. Ha másként nem teheti, az által, hogy hadikölcsönt jegyez.

szabott zeke szorította s csipőjéről is hasonló bugyogó omlott alá; ez aranyháló minden egyes görcsbe egy-egy drágakő volt belekötve, finom lábesuklón fejedelmi szerelmének emlé-kéül temérdek aranypercz csörgött s nyaká-ban rubintosan pirosolt a híres 640-es szám szerelemtudományi ékszerjelvénye. A herceg bágyadtan hanyatlott karjai közé, ő, az 640-angyalocska, mert Lammazani ezt jelenti bá-beli nyelven, ledőlve vele s ölébe vette a fejét. Hosszan cizrogatta s lassan, vontatottan énekelni kezdett. Dalolt bábeli nyelven álombaringat messzeséges dolgokról, a kelő nap oszlopain túl fészkelő főnixmadár honáról s az abban viruló titokzatos Vak-Vak országról: ott az a kék erdő, mesemély rengeteg, — hol a fák megannyi sze-relmes emberek, — szépen sorakoznak, közel egy-más mellett, — s királynő az úr az embered felett... Férfi a fák törzse, gallya és gyökere, — de nő minden dísz, virága, levele, — a virág-kelyhekől élő leányszemek — epedve, pihegve ki-kitekinetnek, — suttognak, csevegnek, hí szerelemet kérnek... a míg csak egy napon gyümölcsöse nem érnek, — a virágok ekkor lányfejekké lesznek, — a hajuknál fogva lóg-nak, epedeznek, — s a szomszéd gallyakkal buján ölelkeznek. — Egy napig szeretnek... Aztán földre esnek, — Vak-Vak-ot sóhajtnak, és vége, meghalnak... Dalolt Lammazani, de a vége felé keze nem simogatta a szere-lmetbeg herceg fejét, szemé már inkább a távolabb álló Theseust cizrogatta. Magához intette az álházalót, jobbra-balra egy szót mondott társnőinek valami ismeretlen nyelven s a közelben várakozó szent leányok mind fel-keltek füstölőjük mellől s kíváncsian rajongtak körül a szép athénit. Zetes meglehetett elé-gedve: pár perc alatt megvették az árulása egész tartalmát... *„Első őt, kérdezték aztán, — őt magát, hogy adod?” — „Eshogyse, rémült az aranyműves, — qjer, szolgál, menjünk.” — „Ma-radj, te szép rab, oh, hogy nem te lettél Zogan az idén!” — Huszan is simulat Theseushoz egyszerre: „oh nemun, te nyájás, jer már az ongba, a fényes hold szent nevében!”... De az aranyműves erőlyesen ragadta odább az urát: — Oh, a szírneknél veszedelmesebbek!... A mint látod, itt ülnek füstölőjük mögött: dúdolnak, tánczolnak, muzsikálnak; nevetnek, esetleg veszekesznek, a mi, melleleg, nem is rossz fogás, mert — nézd csak ott azt a kettőt! — mindjárt ott terem két békítő férfi, kik hamar ölükbe vetik az ezüst vagy aranyhalat, mond-ván: qjer, a Nagy Istennő akarja, szerszük egymást! No, de vannak komolyabbak is, a kik, látod, ruhát, sátozt varrnak, fátlyolt sző-nek... —*

De mi az a seprőcske, a mi szalagon lóg le a vállukról?

Az az ő voltaképeni hivatalos jelvényük, uram. Ők ugyanis nem igazi papnók, — nekik áldozás alatt egyáltalán be se szabad a szent-élybe menniök, ők csak afféle szőgáló cselédei a Nagy Istennőnek, kiknek eredetileg a szentély kiséprese, tisztántartása volt az igazi hivatásuk. Persze ma már nem maguk végzik ezt, ma fontosabb az, hogy szerelmükkel annyi pénz-t keresnek a szentély számára, mert a megabyzok s főként a kosmeter-ek, a Nagy Istennő temér-dek díszruháinak az őrzői, kik egyszersmind kincstartók is, ugyancsak számon kérik tőlük az ajándékok felet... Szóval, seprésre maguk helyett már a kis szolgálójukat küldik be a szentélybe....

Megálltak. A kékes fekete ciprusok s kékes szürke olajkoronák közül álombeli csodaként egyszerre a szentély tűnt elő: minden pompá-jában, hrgyszerűen bástyázott egész óriási vol-tában emelkedett ott az ephesusi Nagy Istennő három világban híres temploma. A hold fénye eláradt a minivei mődra kissé dültlen terpez-kedő nagy falsíkokon, — az ezüst fátlyon át olvasztott kincsként tündökölt a tető arany-

szögekkel rögzített aranylapjainak a rengeteg négysszöge s a homlokzat sötétén sorakozó hatvanlábás zöld márvány oszlopai ezer szín-ben szikráztak a sápadt sugarak kíváncsi érin-tésére. Az oromzat márvány palmettáit jáspis griffek őrizték s ezek szinte égték, oly pirosan tüzeltek ott fenn a magasban... Lüktető, szenvedélyes női karének zsongott elő az arany-tető alól; a nagy fohász volt ez s köröskörül mindenek imára emelték karjaikat a hold felé. Zetes is, ő is hétszer tolt a tenyerét az égi ezüst korong iránt... Theseus megrögtta:

— Hítszégő te, hát te is hódolsz ennek az ellenséges idegen istenségek?

Az aranyműves vállat vont:

— Eh, az ember sohse tudhatja, uram... Ártani nem árt és viszont jó, ha az ember más istenekkel is jóban van, hehehe, — hátha ők is vannak a megharagszanak?... Nos, ezek, a kik ott énekelnek, ezek az igazi papnók, uram; ezek természetesen sohse jöhetnek át ide, nekik nem szabad a szerelmet ösmerniök, különben végük, — onnan az aranytető párká-nyáról, ama szélső griff mellől vetik le őket a százlábás halálós mélybe. Tavaly láttam én ilyet; a szerenestlen oda bukkott le a főtár elé a kőre... Örökszűzek, e sápadt leányok állandóan önsanyargató szent örületben élnek; nehéz élet: csak hosszú évek multán léphetnek elő *„várakozóbból papnókká”* s még nehezebben emelkedhetnek fel a *„tekélyesebb”* harmadik és legmagasabb osztályának a csekélyszámú ki-választottjai közé.

Theseus az aranytető felé figyelt:

— Az ének elhal...

— Igen, uram, most jósolnak és pedig főként a hold változó arczatából. Láthatod az ének emelkedő f. hér karokat a sötét oszlopok közt... Egyáltalán a természet titkos jeleit figyelik ők, — tudom, például, külön papnó figyeli a szentély előcsarnokában díszlő két hatalmas elefántesont bikát, — az ephesusiak ősrégi babonája ugyanis azt tartja, hogy ha ezek az elefántesont bikák egyszer egy napon elbődül-nek, akkor jaj, végszély fenyegeti a várost és egész Asszonyországot.

— No ma-éjje tán bögni fognak! — mor-mogta Poseidon fia. A hetedik sétatény járát már s egyre nőtt a szerelmes forgalom körülöt-tük: a légben sikolyok rebentek, illatok bágyadoztak, sóhajok tévelyegtek... Az em-be-rár a szent tavaeska partjára sodorta őket. Nagy síksima ezüst tükör, csak a közepén lát-szott törés, itt pici márványszívetként egy háromszögű oltár meredt ki a vízből az ibolya-sötét éji égne, — lobbant a láng e szent már-ványon most is s a visszfény sárga tűzkigyója alig tudott a habocsák ezüst pikkelyein át a vízi mélybe alamerülni. A töről is évődő szerel-mes nesz hallatszott, — ifjú zarándokok és szent leányok úszkáltak szövőttekkel az oltár-szíget felé, hogy a tűzét táplálják. Köröskörül mindenfelé lombba bívó kéjklakok mosódtak el a távlat káprázatában...

— A csókos házak, uram, — de vannak azért oly Kedeshot-ok is, a kik nem a földön laknak, hanem házikójuk a szellős magasba százados szílfák tetejére van fészekként felrakva. Lásd ezt itt felettünk... mily folyondáros csinos lépcső vezet fel a papyrusgömböktől világitott lombos magasba. A szent leány ép az ablak-ban áll...

— Igen. És lekiált a tóra, — *„Athirdage”*, ezt kiáltja.

— Úgy van, uram, ez az egyik szent halnak a neve, azt hívja. Menjünk csak oda, látod-e az ezüstfodrot a színen? Ott jönnek már a szent halak úszva, százados pontyörások ezek, a szomszéd selusai halas-mosáto-szülöttjei, mely-nek nagy jövedelmei szintén a szentély papjait boldogítják. Ezek itt mind válogatott és kényez-tetett példányok, kövérek és egészen szelídek, nézd, mily nehezkészen ugrálnak ki a vízből a ledobott falat után! És hallod-e, hogy esilingel a nyakukra kovácsolt ezüst karika ezüst cse-nyettyője? A felső uszonyukon aranyvitorlácska fénylik, látod-e uram? ezen van rajta a nevük... Lassan kerültek meg a tavat. Egy újabb kapukhoz értek s itt volt a tolongás legnagyobb, de az ellenőrzés is a legszigorúbb. E kapu veze-tett az úgynevezett fogadalmi kis szentély kis kertjébe, hová az év ez egyetlen nagy ünnepi estéjén az előkelők leányai szöktak betérni, hogy áldozzanak a Nagy Istennőnek, illetőleg

hogy szabad szerelmi jogukat gyakorolják, — ide, ephesusi törvény szerint, férfi részről csak idegeneknek lehetett bemenniök. E tilalom persze csak annál inkább tüzele a bemészülött ifjakat, hogy csak azért is, bármilyen módon is, becsempészszék magukat az ösmerős szépek választó szeme elé... volt is dolguk a rács-nál sürgő megabyzoknak, hogy ezeket a minden-féle álruha alatt ravaszkodó bemészülött ifjakat visszautasítsák! *„Kreti-Plethi”*, — mondotta Ze-tes ismét s akadálytalanul bemehettek, hogyne, hisz a papok jól tudták, hogy az efféle arany-műves portékába végeredményében mégis csak a szentély zsebébe kerül... Jobbra-balra lihegve loholtak be a gyaloghíntős fekete rabszolgák az elkészt hercegekkel; a legtöbben benn voltak már s a világ legfényesebb s legkényesebb fel-vonulása volt ez. Csupa fejedelmi személy, — a messze kelet legdrágább, legezfírbabb köntö-seiben sétáltak, páváskodtak ott száz ország királyfiat, mindenkép arra törekedve, hogy men-től több és mentől szebb leányoknak tünjenek fel és tessenek meg...

— Mert itt fordíva van, uram, vigyorgott Zetes, — itt nem ők választanak, hanem őket választják; láthatod, a leányok onnan vizsgálód-nak a kis emeleti egyiptomi oszlopai közül, ott ülnek esztelen sűrűn a lépcsőkön s a szent szabályokhoz képest mereven tartják két kezüket

VERSEK.

A húsz év két óhaja.

Ha vivő kardok villám erején
Uralkodva, a győzelem enyém,
Ha prűskölő lövő derekán
Száguldok, hosszan, fűre nyúl után,
Ontelt örömmel büszkén gondolom:
— Bár örök lenne húsz éves korom!

De a midőn vele találkozám
S ő alig, hogy ügyet vetett reám,
Mert csak fiatal gyerek számba vett,
Ifjú szívem elkecseregett,
És nem kell már a gyermeket korom:
— Bár idős lennék! ez az óhajom.

Talán mégis...

Ha meglátsz engemet valahol,
S búszke merev rideg arczom látod;
Egyenesen, ruganyosan lépve,
Jobbra-balra közömbösen nézve,
Hogy így bántál velem; nem sajnálod!

De ha látnál összetörve otthon,
Mikor minden alszik már a háznál,
Virrasztani hosszú éjszakákon
És hallanád síró zokogásom
Talán mégis... talán... megsajnálod!

„Dunári valczers”.

Húsz éves voltam. Oh de szép idő az!
Húsz éves voltam, gondtalan gyerek.
Egy barna lány volt a szerelmem akkor
S rózsaszínek láttam az életet.

..... De jöttek gondok, jöttek bánatok rá,
Nehez évek ölmos hideg keze.
Nem is jutott eszembe, létezék még
Elmúlt időknek remek „valczers”.

„Dunári valczers” lágy hangjai mellett
Táncoltunk együtt bál éjeken át...
E hangok mellett vallottam szerelmet...
S érintem meg először ajakát.

Most már hallok sok szebb melódiákat,
Sőt azt is játsza néha zenekar,
De már nem úgy szól, nem is hangzik úgy már,
Csengése tompa, dallama zavar.

„Dunári valczers” tündéri egy nóta!
Hallkán csengő, meleg melódiá.
A kis vidéki banda muzsikája
Szébben zengett, mint angyalok kara!...

„Dunári valczers” elszállott hangjai
Vitték el ifjú álmaim tova...
„Dunári valczers” édes dallamát én
E földön már nem hallhatom soha.

Mikszáth Albert.*

* E versek szerzője egykori nagynevű főmunkatársunk, Mikszáth Kálmán kisebbik fia.

VERS EGY VÉN KAROSSZÉKRÓL.

Édes apám is ebben üldöglét;
Ebben pihegett, a míg csak élt.
A fáradtságot itt pihent ki,
Legjobb barátja volt e zék neki.

Reám kevés örökséget hagyott
Koldus vagyok és az is maradok.
Fáradt, szomorú s mint ő: ostoba —
Ki, kővez után, bátran nem jár soha.

Elmélyedő, bú ember volt szegény,
Még nevetni se láttam őse én —
Behajtott fővel itt pihentetett
S a sírba, után, innen eredett.

Perezig se éltem okos életet.
Szegény apám, de egy voltam veled!
Az élet: búsdalom volt nekem is,
Sok könnyet hullatott velem is.

E szék volt a legkedvesebb helye,
Sokat pihent támláján a feje.
Behűnt szemmel itt álmodozgott;
Itt gyógyult meg, ha kint sebet kapott.

Jó, hogy, utánam senki se marad.
A fajtámnak jobb, hogy magja szakad.
S öreg karszékünk! — ha én itt hagyom
Tűzeljék fel — frásba meghagyom.

Pedig kapott; nem egyet, de sokat.
Hiszen üldözte a hitagokat —
S ki, nálunk igaz, bátor, egyenes:
Ahhoz a jó sors, dehogyan is kegyes!

Idegeneknek helyet te ne adj;
Ha mi, elmentünk, itt te se maradj.
Hol élhetetlen népek ültenek:
Öledben boldogok ne üljének.

Neki is örök harc volt élete
És hiába volt dolgos kék keze;
Nem áldotta meg isten a kezét
Az életharc elvitte mindenét.

Majd elbúcsúznak szépen, csendesen,
Fáradt fejem támládra fektetem,
S te, mint afféle jó öreg cseléd
Álommal fogd le a gazdád szemét...

Vértessy Gyula.

KATONASÁG AZ OLTÁSBAN SEGÉDKEZIK.

A ZSINAGÓGA UDVARA.

A MÉG FÜSTÖLGŐ GYÖNGYÖS ROMJAI — Jelfy Gyula felvétele.

A FŐ-UTCA.

EGY FÖLDIG LEÉGETT HÁZ UDVARA.

A MÉG FÜSTÖLGŐ GYÖNGYÖS ROMJAI — Jelfy Gyula felvétele.

PLAVA A KUK MAGASLATRÓL. — Balogh Rudolf felvétele.

HADITUDÓSÍTÓK A RÉGI RÓMÁBAN.

A rendszeres haditudósítások intézménye egészen új keletű, modern dolog. A középkorban egyáltalában nem érezték annak szükségét, hogy magának a háborúnak folyama alatt köztegyék a harci események leírását és tudósítsák a közönséget a bevégzett hadmozdulatokról. E kor háborúi nem voltak népháborúk; csak kevés számú katona vett azokban részt, kevesen voltak a hozzátartozók, a nemzetek létérdekei ritkán függtek azok kimenetelétől, nem volt tehát a közönségben sem akkora az érdeklődés a végkimenetel iránt, mint napjainkban. S nagyobb veszedelemnek tartották azt, ha a közlemények nyilvánosságra hozatalával az ellenség bepillantást nyer a hadtervekre, mint a mekkora haszon abból származik, ha a saját népokben élénken tartják az érdeklődést. Egyes esetekben, midőn nagy érdekekről volt szó, melyek széles köröknek az elméjét foglalkoztatták: adtak ugyan ki haditudósításokat, de csak magánosok és nem a hadvezetőségek. Így történt p. o. a XVII. század végén, mikor a világ összes népei küldöttek hozzánk csapatokat, hogy a törököt kiűzzük Magyarországból. Ez alkalommal rendes tudósítások jelentek meg Németország különböző városaiban a hadmozdulatokról. De csak jóval az események lezajlása után. Mert a tudósítokat nem eresztették a táborba s csak a résztvevők elbeszélése után később állíthatták össze — rendszerint kiszínezett — jelentéseiket.

Egyáltalában az levén a felfogás, hogy a táborban a küzdő katonákon kívül senkinek sincs helye, a hivatalos történetírókat is oda utasították, hogy a háború befejezése után végezzék a magok munkáit. Napoleon volt az első, a ki egyiptomi hadjáratára egész esonó tudóst, historikust és írórt vitt magával. De ezeknek nem az volt a feladatuk, hogy az ő harcairól küldjenek haza tudósításokat s utólag megírják a háború történetét, hanem az, hogy átkutassák és kifürkésszék a pyramisok titkait s megismerjék az ország természeti kincseit.

Az újságok először a krími háború idején hoztak rendszeres haditudósításokat s az angolok voltak az elsők, a kik megengedték, hogy a lapitudósítók a táborban tartózkodjanak és a szerkesztőségek számára jelentéseket küldjenek. A tudósítók között volt egy magyar is, Éber Nándor, a ki mint menekült telepedett le Londonban s a háború kiütésekor a «Times» megbízatásából ment Szabasztopol alá. S hogy 1854-től kezdve minő gyorsan fejlődött ki a haditudósítás intézménye, eléggé bizonyították azok a színes eleven leírások, melyek a japán-orosz háború idején minden nemzet sajtójában voltak olvashatók.

Maguk a hadvezetőségek se ez utóbbi háború idején, se pedig az 1870-iki francia-német háborúban nem adtak ki naponkinti hivatalos tudósításokat. Ezt az újítást csak a mostani világégés kezdetén hozták be, még pedig úgy szólván mindenütt egyszerre s mindenütt azzal a látható célzattal, hogy a közönség érdeklődését, lelkesedését és áldozatkészségét ébren tartásák.

a hatóság részére küldött jelentéseken kívül, a nép, vagyis a nagy közönség részére is küldtek tudósításokat. Rómában megbízták a végből bizalmasaikat, hogy a küldött híreket sokszorosítsák s az utcák falaira plakátok alakjában felragasszák. Mután pedig a nép képzelmét szívesen foglalkoztatták a saját személyekkel s a plakátok által való közleményeknek nagy mesterei voltak, igen gyakran nem elégedtek meg az írással, hanem ügyes rajzolókkal illusztrációkat is készíttettek az egyes harcokhoz s azokat is kifüggesztették. Nemesak hadi-

A MONTE SANTO SALCANÓBÓL NÉZVE. — Balogh Rudolf felvétele.

tudósítokat tartottak tehát a táborban, hanem hadipiktorokat is, úgy, hogy a sajtóhadiszállásuk, — a mint ma mondanánk — alig hagyott fel kívánni valót.

Scipio volt az első, a ki a tanács külön engedélyével olyanokból alkotott a maga számára főhadiszállást, a kik nem voltak a légiókba beosztva, tehát nem voltak küzdő katonák. Ezeknek egy része előkelő fiatal urakból állott, a kik a tapasztalas utáni vágyból kísérték el a sereget, másik részüket pedig a tudósok, történészek, jogtudósok és a tudósítók képezték. Az utána következő hadvezérek mindannyian éltek azután ezzel a joggal s minél tekintélyesebb és befolyásosabb férfiú volt a vezér, annál többen kísérték táborát s annál kíváncsabbnak tetszett a táborba felvétetni. Cicerónak Julius Caesarhoz intézett leveleiből tudjuk, hogy milyen nagy kitüntetésnek vették még előkelő szónokok és törvénytudósok is, a mikor a nagy hadvezér befogadta őket kíséretébe.

S hogy minő hamar népszerűvé lettek Rómában a plakátok által közzétett haditudósítások, azt élénken bizonyítja L. Hostilius Mancinus esete. Ő a Carthago elleni háborúban mint alvezér önállóan működött s az ő csapatai vették be ennek a városnak előműveit. A huzamos ideig tartó ostromnak egyes fázisairól nemcsak részleges tudósításokat küldött haza, hanem meg is festette vászonra az egyes jeleneteket. A háború után hazatérvén kiállította ezeket a képeket a fórumon s maga szokta elmagyarázni a polgártársak előtt. Ezzel oly népszerűvé vált, hogy a következő évre (143.) konzullá választották. Aemilius Paulusról tudjuk, hogy Athénből hozott egy ügyes festőt (Metrodorum), a ki megörökítse Syrakusa ostromát, még pedig nagy méretekben, hogy a nép előtt bemutatható legyen. Mikor Titus Zsidóország elfoglalása után győzelmi bevonulást tartott Rómába, gondoskodott róla, hogy a háború minden nevezetes eseményét megfessék. Oly magas vászonfalakat pingáltatott tele, melyek a háromemeletes házak tetéjéig fölértek s melyeken — mint Josephus írja — látni lehetett a feldúlt vidékeket, az ellenség sok csapatainak legyilkolását és futását, vagy fogságba hurcolását; hatalmas falakat, a mint az ostromgépek alatt romba dőlnek, erős várakat, a mint megostromolják őket s a győző katonákat, a mint a körülkerített városokba a falakon át beözönlének.

Hogy pedig az ily képek festőit magukkal vitték a táborba is, az nemesak abból következett, hogy csak így kaphattak élethű képeket, hanem adatunk is van reá, hogy valósággal is így történt. L. Verus, mikor a parthus háborúba indult, Frontót bízta meg annak megírásával s magával vitte Fulvianust, hogy megfesse az egyes csatajeleneteket. Fennmaradt reánk Verusnak egyik a harcstérrel küldött levele, a melyben tudatja Frontóval, hogy a Fulvianus által készült képek rendelkezésre állanak s azokat felhasználhatja műve megírásánál.

Ennél pontosabb tudósításokról csak a legújabb esztendőkből gondoskodtak a hadvezetőségek. S csak azért tehettk, mert nekik olyan eszközök is rendelkezésre állottak, mint a telegráf és a fotográfia. Ezek nélkül ma sem lennének előbbre, mint a hol a rómaiak voltak.

KEZDŐ PERGŐTÜZ. — Balogh Rudolf felvétele.

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUMUNK ÚJ SZERZEMÉNYEI.

A berlini nemzeti képtárnak hosszú tespedés után volt pár évig egy igazgatója, a ki rövid idő alatt talpraállította az elhanyagolt modern képtárt és életrevaló elveivel ügyszólván minden múzeumigazgatónak utat mutatott. Tschudinak az volt a meggyőződése, hogy minden új-kori képtárigazgatónak két dologra kell törekednie, először gyűjtenie kell a hazai festészet jellemző eredményeit, másrészt a mi pénze marad, azt a XIX. század festészetének nagy reprezentánsaira, a francziákra kell költeni.

Ez az elv, mely Németországban általános érvényűvé vált, Petrovics Elek igazgatóságával végre nálunk is érvényre jutott. A most kiállított modern új szerzemények túlnyomó részben magyar és franczia képekből állanak. A magyar képek rendkívül előnyösen egészítik ki a múzeum eddigi gyűjteményét. Az új igazgató arra törekedett, hogy a mult század festészetét annak festői oldaláról közelítse meg s ezért ez az egész kiállítás valóságos revelációként hat, mert a legnagyobb meglepetéssel láthatjuk belőle, hogy a nagy kompozícióknak sokszor fáradt és erőltetn mestereiben is mennyi őseredetű festői tehetség lakozott. Például Than Mór, Baditz Ottó, Paczka Ferenczet, Wagner

Sándort, Grimm Rezsőt, Gyárfás Jenőt, Vágó Pált, Jendrássik Jenőt, Deák-Ebner Lajost, Bihari Sándort, Mednyánszky Lászlót, Knopp Imrét, Kacziányi Ödönt tehetségüknek oly intim bensőségi oldalairól közelíthetjük meg e kiállításon, hogy eddigi értékeléseink nagyon is javukra tolnának el.

Vizont számos olyan darabja van az új gyűjteménynek, mely az eddigi meggyőződésen nem igen változtat, de mint nagyértékű dolog ekképpen jelent sokat. Ide elsősorban a számos darabból álló Székely Bertalan-kollekciót kell számitanunk, mely itt szerencsés kiválasztása folytán sokkal inkább hat, mint a hagyatéki kiállításon. A Székelyek nagy része Lándor Tivadar ajándéka. Aztán Munkácsy-nak hat képe, köztük egy nagyszerű tájkép és egy remek alaktanulmány. Majd Szinnyi-Merse Pálnak egyik chef d'oeuvreje, a Lálaruhás nő, aztán egy kitűnő vázlata a Majálisról és egy másik, egy interieursarok. Paál Lászlónak egyik legjobb tájképe, Rippl-Rónainak egy végtelenül egyszerű és erős arcképe, Ferenczy Károlynak hatalmas portréja Malonyay Dezsőről.

A XIX. század utólréhetetlen francziáit egy a legjobb időből származó Claude Monet, egy kis, de igen jellemző Chassériau, egy eléggé jelentékeny ezüstös és egy nagyszerű fiatalkori

Corot, egy hatalmas Delacroix, egy színben nagyszerű Cézanne és egy Manet képviselik, a melyre minden kiemelő jelző banális volna.

A múzeum többi gyűjteményeinek szaporodása közül a Beckerath-gyűjteményből származó Sansovino-dombormű, a Bardi-terakották, a Luca della Robbia, aztán az 1430. év körüli időből származó Madonna-szobor elsőrangú vételek, nemkülönben az eddig nálunk igen kevés jó darabban szereplő olasz plakettek, a nagyszerű Gaudenzio Ferrari kép és a többi, a melyet felsorolni helyünk nincs, mind arról tanuskodnak, hogy a vásárlók és ajándékozók is tisztában vannak az egyedül helyes elvvel, hogy csak elsőrangú dolgot szabad venni, mert a másodrangúakkal csak mellékfolyosók unalmát lehet árasztani. A másik érdekes dolog az elmult három év ajándékainak és hagyományainak nagy száma, a melyre helyes múzeumpolitikával szintén rá tudják már közönségünket szoktatni. A hagyományozók, id. dr. Szivák Imre, Gróf Zichy Leona, öz. Heinrich Alajosné és Rosenberg Gyula, de sokkal többen vannak az ajándékozók, kik közül különösen báró Hatvany Ferenc, Lándor Tivadar, Wolfner Gyula, báró Herzog Péter és Nemes Marcell nevét kell kiemelni.

Jan Lys: Judith.

E. Delacroix: Marokkói a lovával.

Pettenkofen: Borsos József arcképe.

Corot: Coubroni emlék.

Manet: Kanapén fekvő hölgy.

Monet: A trouvillei kikötő bejárata.

Székely Bertalan: Kis fiú képmása.

A SZÉPMŰ VÉSZETI MÚZEUM ÚJ SZERZEMÉNYEI.

A Muzéumbárdok Egyesületének örök letéte.
Szinyei-Merse Pál: Lila arckép.

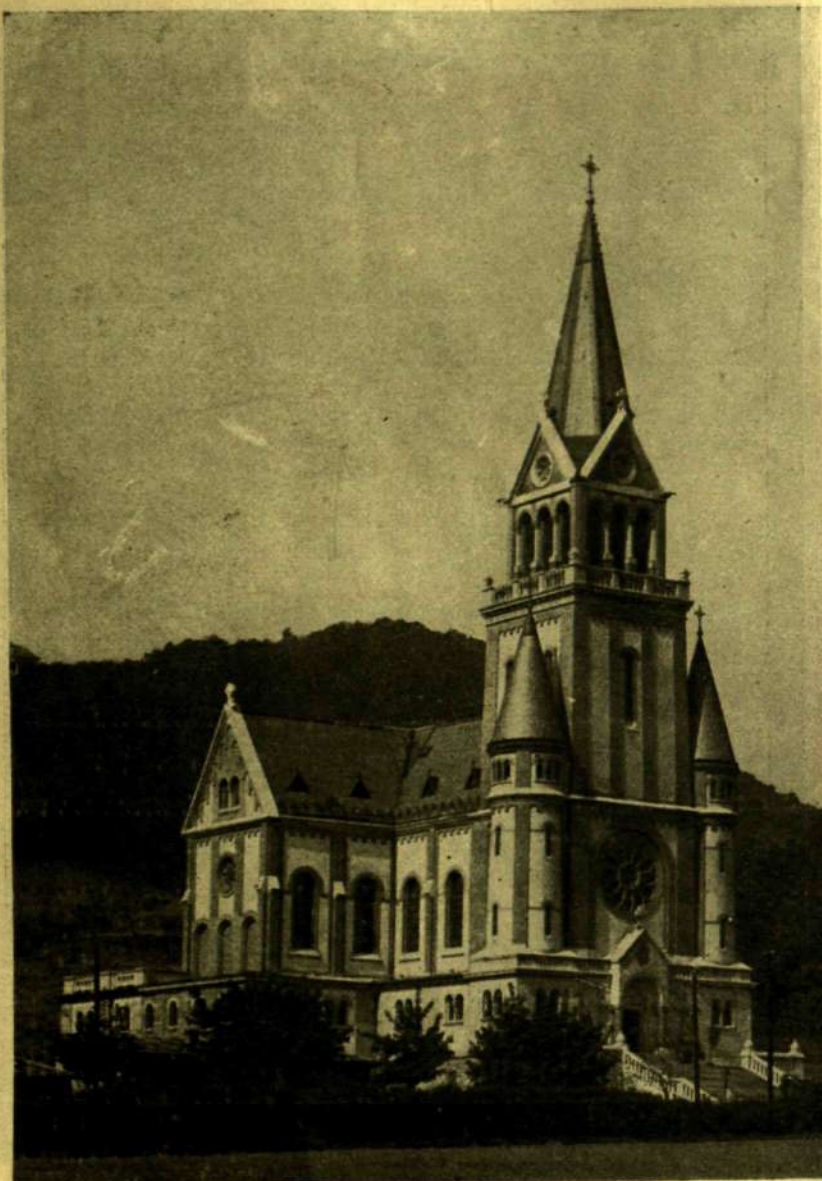
Munkácsy Mihály: Tanulmány a «Zálogházban» című festményhez.

Pál László: Nyárták.

Csatár báró Herzog Már ajándéka.

A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM ÚJ SZERZEMÉNYEI.

AZ ANGOL KISASZCNYOK MOST FELSZENTELT ÚJ TEMPLOMA A ZUGLIGETBEN.

A MARQUISNŐ SZERELMES LEVELEI.

Irta BRAUN LILY.

(Folytatás.)

Higgye el nekem, Marquisnő Asszonyom, a végső szükség pillanatában Isten maga küldte Franciaországnak a megmentőt.

Itt tartózkodásom egész ideje alatt mindent megkísértem, hogy meggyőződésnek követeit találjak, de sajnos a hitetlenség mérge mint valami járvány terjedt el s nem kímélte meg az állam és egyház legelső szolgáit sem.

A mint Chevreuse gróf beszélt nekem, a királyné mindazáltal élénk érdeklődést tanúsít Cogliostro csodái iránt. Mikor Chevreuse az én buzdításomra jelentette neki, mi mindent tud, ő ragyogó szemmel kiáltott fel: «Gyémántokat csinál» és mint egy boldog gyermek tápsolt a kezével. Sajnos azonban még mindig nem sikerült személyes kihallgatást kieszközölnöm, a melytől oly sok függene. Polignac grófnő befolyása erősebb, mint valaha; valóban pokoli okossággal tudja a maga családja érdekében felhasználni, a mi egyébként annyit jelent, hogy a Rohanokat és híveiket távol tartja. Azt reméltem, a trianoni kis színház felavatásakor titokban bemutathatom a királynénak a grófot, de a Polignac-párt súlyos-szeméi ügyesen meghiúsítottak minden közeledést.

Mennyire sajnáltam, hogy egy ilyen varázslatos estén nem tudhattam Önt közöttünk, legszívesebben Marquisnő. Az aranytól duzzadó kis színház, a melynek kívülről egy pogány templom, belülről egy szerelemről fűlledt boudoir karaktere van, a legalkalmasabb kerete bájos királynőnk graeciózus játéknak. Olyan szubrette volt, a kinek el lehet hinni, hogy a szerelmes, a kit Vandreuil úr a legtermészetesebb tüzzel játszott, megőrülhet a kielégítetlen vágytól. Sadaine úr darabja — A király és a paraszt — persze kissé sikamlós és szellemben nem valami gazdag, de az előkelő színjátésköz elragadó játéka végül mindent megbocsátott. A királyné büszkeségtől sugározva fogadta az

illusztris közönség hódolatát. Az új kínai lámpások mágikus fényt terjesztettek az éji sötétbe borult parkban, mikor a színház újra megnyílt: mind kitűdtek, keresték és megtalálták egymást.

«Odakint pedig a tengeren ezalatt ember-élettel játszanak Franciaország jövőjéért» — mondta mellettem egy tiszt, egyike ama sokaknak, a kik egyre jobban elfelejtik, hogy az uralkodó iránti hűséghez tartozik, hogy kritika nélkül hajoljunk meg helytelen intézkedései előtt is.

Nem sokkal később alkalmam volt a lázongás uralkodó szellemének egy másik példáját is megismerni. Chartres herceg szellemes barátja, Genlis asszony tiszteletére éjjeli ünnepélyt rendezett a monceaui parkban, a melynek csónakázással kellett volna végződnie megkoszorózott gondolákon. Alig foglalt helyet az egész társaság, a mikor kiderült, hogy az összes evezősök részegek. Ijedten tolongott ki mindenki. Ebben a pillanatban egy kis kapitány hangosan mondta nemes házigazdának: «Mi francziák úgy látjuk mindig ugyanazokat a rossz tapasztalatokat tesszük a vizen». «Ez mégis látja, milyen szép győzelmet aratunk», — felelt a herceg mosolyogva és rámutatott a rémüldöző hölgyek csoportjaira, a kik remegve simultak a segítségére kész urak karjaiba. Laharpe, az elkerülhetetlen, természetesen nem szalasztotta el az alkalmat egy poétai rögtönzésre, a melyben Genlis asszonyt mint Vénuszt, a herceget mint Marst ünnepelte és csak túlzott szerénységből nem nevezte ki magát Adonissnak.

Néhány hét múlva visszatértem Strassburgba. Ha Cogliostro gróf meghallgatja sürgető kérésemet, velem jön, akkor nemcsak magam számára, hanem az Ön számára is, drága Marquisnő, a legmagasabb értelemben jelentőségteljes időt remélek.

Montjoie marquis Delphinehez.

Strassburg, 1780 szeptember 15.

Kedves Delphine. Rohan nem mondott túl sokat. A legnagyobb mértékben meg vagyok

lepetve az átéltektől és feljogosítottan érzem magamat a legnagyobb várakozásokra. Alig kell még erősítenem, hogy az a gondolat, hogy testi erőmet visszanyerem és vagyonomat, ha nem nagyobbíthatom is, de legalább megtartom, annyira össze van párosodva azzal a kívánsággal, hogy Önnek ne essem terhére s azzal a fényvel vehessem Önt körül, a melyre Ön teremtve van, hogy a kettő csaknem azonosnak látszik. Háza nagy tragédiája óta, a mely alatt Önt összeroskadni láttam, mindig arra igyekeztem, hogy újra vidámnak lássam. Semmi sem szerezne nekem nagyobb örömet, mintha kívánságait kielégíthetném és semmi sem okoz nagyobb gondot, mint hogy a nehéz pénzügyi viszonyok ebben megakadályozhatnak. Cogliostro gróf megmentett ettől a gondtól; csak az a még nyomasztóbb gondom marad, hogy Ön kívánság nélkül jár mellettem. A múlttól kell tanácsot kérnem, hogy tudjam, legalább akkor mi keltette fel érdeklődését. Kert-művészeket és építészeket szerződtettem, hogy a parkot és pavillont befejeztessem velük s legalább egy helyeslő fejbőlintást remélek.

S most van egy kérésem Önhöz. Azt a súlyos kérdést tettem a gróf elé, hogy remélhetek-e még örököszt. Ő azt állítja, megfelelhet rá, ha előbb Önt látta. Évek óta első kérésem, a melyet Ön előtt kimondok: engedjen ennek a kívánságnak. Ön maga adta rólam azt a bizonyosságot, hogy úgy bánok Önnel, mint egy atyai barát. Bizonyítsa be most már háláját, melyről oly sokszor biztosított.

Rohan Lajos herceg bimbó Delphinehez.

Strassburg, 1780 szeptember 26.

A gond Ön miatt, drága Marquisnő, még az álmaimban is üldözött. Tudassa velem részletesen, hogy állotta ki azt a rettenetes — persze saját hibájából rettenetes estét. Hogy is szakíthatta meg oly hirtelenül az elmerültség állapotát, a melyben a gróf volt, úgy, hogy ő mint a halott rogyott a földre? Olyan borzasztó-e a gondolat, hogy még egy gyermeke lesz, hogy a végső kétségbeesés felkeltését kellett kiváltania? Nem akarja már elismerni a házastársi

kötelességeket, azokat a kötelességeket, melyeket a keresztényellenes morál bomlasztó hatása alatt a szemetdombra vetettek?

A gróf a fölyenes ember méltóságát mosolygásával, tette magát túl az izgalmas pillanaton. De mikor a lebegő láng varázsfénye alatt az Ön saját gyűrűjéből folyékony arany-csöppeket, saját nyaklánczából csillogó drágaköveket hullatott, s a marquis és én áhítatos álmélkodással néztük a csudát, — miért ugrott Ön fel akkor és miért kapott bele a lángba, úgy, hogy fehér keze tele lett piros égési sebekkel, miért vetette oda egy embernek, a ki valamennyiünk jólétét lehet, azt a szót, hogy: szélhámos?

Mikor ma reggel üdvözöltem a grófot, — a külseje ezúttal inkább bizonyította előttem, mint a szavai, hogy elérte Mózes korát, — a meleg részvét kifejezéseivel beszélt Önről. Mindannyian az Ön javát akarjuk, legszebb asszonyom, és én remélem, fogadni fog engem és a grófot, ha e nap folyamán bejelentjük magunkat. Ne felejtse el, hogy vonakodása férje urat is megfosztaná egy ember segítségétől, a kitől mindent vár.

Gróf Cogliostro Delphinehez.

Marquisnő Asszonyom! Nem akar engem fogadni. Úgy látszik, nem tudja, hogy minden, a mi én rám vonatkozik, nem függ egy halandó akaratától.

A Marquis nélkül nem tönkre megy és Ön az ő életfogytiglani rabja.

Fröberg várában viszontlátjuk egymást.

Guibert gróf Delphinehez.

Páris, 1780 december 15.

Drága Marquisnő Asszonyom! Közlése nem tartalmazott számomra semmi újat. Egész Páris tele van Cogliostro hírnevével, a kit némelyek ügyes szemfényvesztőnek, mások varázslónak tartanak. Hogy Rohan kardinális áldozatául esett, hogy Montjoie marquis laboratóriumot rendezett be Párisban, hogy eltanulja a rejtelmes idegentől az aranycsinálás titkát, —

ez mindennapos beszélgetés a szalonokban és Cogliostro biztos lehet benne, hogy azzal a hírnevével, a mely most előtte jár, meghódítja Párist. Az olyan társaság, a mely Bontemps asszony körül csoportosul, hogy a kávé üledékéből jószóltasson magának, a mely a szellemes társalgást szomnambulák üléseivel helyettesíti, megvan érve Cogliostro számára. Vajjon filozófusaink fáradoztak volna-e a hit lerombolásán, ha sejtették volna, hogy ezzel csak a babonának az útját egyengetik? Mennél inkább nő a valódságtól való félelem, annál inkább menekülnek a gyávák a fantasztikus álmok birodalmába.

Bizonnyára olvasta hírét tragédiám, «Cajus Gracchus halála» balsikerének. A komolysága megijesztette a közönséget; elviseli az életet, a szatírást is, nevet önmagán és politikai állapotaikon, ha a drasztikus karikatura formájában találják is fel: de azt sohasem fogja megérteni, hogy a komédia alapjában véve szomorújáték.

Necker úr úgy látszik kimerítette bölcsességének minden eszközét, a nélkül, hogy ezt nyilvánosan be akarná vallani. Linguet úrnak ugyan, a ki lapjában nem szűnik meg a föllenőr intézkedéseit nevéssé tenni, alkalmat adtak arra, hogy a Bastilleben vezekljen irodalmi bűneiért, de mindenki tudja — ő maga legpontosabban — hogy az udvar élvezettel olvassa borsos írásait. Nem vagyok hiva Necker úr merev méltóságteljeségének, még kevésbé Linguet úr szellemeskedő jellemtelenségének, a mely csak olyan embereket kápráztathat el, a kik a napfénytől teljes-tökéletesen elszoktak, de Necker elbocsátásának lehetőségével szemben nem titkolhatom, hogy bárki lesz is az utóda, bizonyosan még kevésbé lesz képes Franciaországot a tönkremenéstől megmenteni.

Nem az aggasztó hanyatlás jele-e, hogy a minden marquisnők legbájosabbikának úgy írok, mintha valami öreg diplomata volna? Valóban, a francia elfelejté, hogy klub és kávéházi életében szép asszonyokkal társalogjon. A szórakozás művészeté helyébe az újságok rossz stílusa vagy a grizettek durva jargonja lép.

A szolgálat, legszebb Asszonyom, legközelebb

Elszszba szólít. Szellemi életmentéssel dicsekedhetik, ha csak néhány napra is hajlékot ad nekem. Már maga az a remény is, hogy kis kezét tiszteletteljesen ajkamhoz vonhatom, ki ragad morórus hangulatomból. A jelent elfelejteti, miközben az ember élvezi, — végre is ez a legjobb filozófia.

Guibert gróf Delphinehez.

Páris, 1781 március 20.

Drága Delphine. Mennyire irigylem Ádámot! Hasonlóképen, mint én, olyan idő után, a mely időtlen volt, tehát olyan hosszú, mint az örökkévalóság és olyan rövid, mint egy szempillantás, őt is kiűzték a paradicsomból, — de ő legalább élvezte a tiltott gyümölcsöt.

Nem szolgáltam Önnek heteken át híven? Még a házának félelmetes vendégétől való borzadást is leküzdöttem, hogy mellette állhassak a harezban ez ellen az óriás-pók ellen, a mely láthatatlan szálakat fon Ön köré.

Nem játszottam-e új park-tervezéseiben a főkertészt, pavillonjának építéskor az építézt, mialatt azt az édes reményt tápláltam, hogy ezek a barlangok és lugasok, hogy ez a rózsás-arany Vénusz-kagyló valamikor töbet is fog nekem nyújtani, mint csupán művészi élvezetet?

A mi korunk a legpompásabb kincsekkel dúsan megrakott hajó, a mely idegen földréz felé evez, hogy az orkántól üzve összetörjék a szikláin. De minden gazdagsága tönkre mehet, csak meg lehessen menteni azt, a mi legnagyobb virágzásra fejlődött: a szerelem művészetét. És Ön, a ki az ő drókjének született, már most hűtlen akar lenni hozzá? Nem azt jelenti-e ez, hogy a jövőt átengedjük a barbároknak? Nem kellene-e épen nekünk, egy haldokló kor gyermekeinek, a boldogság minden lehetőségét kimerítenünk, hogy az alkonyi pír vörösén izzó fényében tünjön le, nem pedig szürke ég és hűvös esőkönyvek alatt?

Oh, keserű dolog Guibert gróf számára, hogy a szerelem pótlékaul filozofálni kell a szerelemről! Egészen lemondanék róla, telje-

VIZET VISZNEK A HEGYCSÚCSON LEVŐ ÁLLÁSOKBA. — Jelfy Gyula, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétele.

Balról jobbra: Buchinger Manó, Garami Ernő, dr. Kunfi Zsigmond, Weltner Jakab, Bokányi Dezső.

A MAGYARORSZÁGI SZÓCIÁLMODEMOKRATA-PÁRT KÉPVISELŐI A STOCKHOLMI BÉKEKONFERENCIÁN.
Vajda féltetele.

síttelenül hagynám kívánságát, hogy ne érzelmeimről, hanem irodalomról és politikáról beszéljek, ha ragyogó szemei, piros szája, puha kis keze, szűzi kacérságba öltözött bájos alakja nem győzött volna meg arról, hogy Önnök a Palais-Royal politizáló hölgyeihez semmi, de semmi köze sincs. Montjoie Delphine-nak ezek a dolgok nem lesznek élete tartalmává; csak arra szolgálnak neki, hogy a szellemét kifejlesszék, érzését kimélyítsék, mint a hogy a virágok és szalagok, selyemszövetek és drágakövek arra szolgálnak, hogy báját fokozzák.

Ebben az értelemben megadom magamat a krónikás sorsának.

Necker beszámoló jelentéséről, mely már az egész világnak kezében van, fölösleges bármit is mondanom. Az van benne, a mit egy olyan embertől, a kiből van okosság, de semmi nagyság, vártam: ügyes elhatározása a tényeknek az általános rossz gazdasági helyzet miatt bosszúságnak elvezetése néhány bűntárs fejére. A nép, vagyis inkább azok a körök, a melyek ma népek szeretik magukat nevezni, — ügyvédek, újságírók, szatcsók és levitézlett arisztokraták — ujjonganak, a parlamenti tanácsosok, az intendánsok és főbírók, a kiknek Necker megmond egy s más igazságot, fel vannak habordva. Valószínűleg ismét ki fog derülni, hogy a politikában nem az emberek többsége, hanem a pénz hatalma a döntő, annyival inkább, mivel a királyné már befáradt a takarékoskodásba és Necker meg fogja bukítani, hacsak Cagliostro fog nem sietni és megtagadja az aranycsinálás művészetét.

Látja, gondolataim minden húzódozatom ellenére visszatérnek a mesterséghez. Senki sem léphetett elébe szkeptikusabban, sőt ellenségesebben, mint én, különösen mióta láttam, mennyire akaratának eszközévé tette a Marquist és a bitorost és mennyit szenvedett Ön ő miatta. Mindazáltal — nem bírom őt röviden elintézni mint rafinált csalót. Olyan dolgokat mondott meg multamból, a melyeket csak én tudhattam; olyan jóslatokat mondott, a melyeket nem lehet az olcsó álmok rubrikájába utasítani; hírokat pendített meg bennem, melyek előbb úgy tűntek fel előttem, mint gyermeki lényem csökevény maradványai s a melyekről azt hittem, hogy Voltaire és Holbach rég szétérték őket bennem.

Emlékszik még, hogyan próbáltam az utolsó este a pavilonban az aranycsinálásról elcsélni, hogy elűzzem Önnök az aggodalmát? Egy felbőszítette a ragyogó eget, bíorszínűen szállott alá a napgolyó. Ekkor egyszerre hirtelen sötét árnyék esett az előttünk levő gyepről a földre; a hátyuk csapkodtak szárnyaikkal; Őn borzongva vonta vállára a fehér kendőt — Cagliostro ment arra.

Bár csak Párisban volna, legszebb asszonyom!

Montjoie marquis Delphinehez.

Páris, 1781 május 25.

Kedves Delphine! Alig hogy ide értem, tanuja lettem egy delforgató eredménynek, — pontosan úgy, a hogy Cagliostro előre megmondta. Új bizonyíték, a melynek nem volna szabad Önről benyomás nélkül maradni.

Necker megkapta elbocsátását, holott az egész világ azt hitte, azért a bámulatos eredményért, hogy tíz milliós fölösleget tudott kimutatni az államkincstárban, legalább is nemességet és miniszteri kinevezést fog kapni. Őn tudja, hogy sohasem tudtam benne elfelejteni a geni bankárt, azonban, mint kiderült, jogosult bizalmam volt üzleti okosságában. Sajnos, a pénzember és főbíró uraknak, a kik mindinkább nagy hangon beszélnek, mennél inkább kisajátítják maguknak birtokainkat, vagyonunkat és műveltségünket és ezáltal még a királyt is megpróbálják félrevezetni, Necker túlságosan okos volt. Valóság szerint ők buktatták meg. Mily erős lehet a befolyásuk, hogy ilyen dolog megtörténhetett.

Vasárnap a város belsejében voltam, mikor a hír elterjedt. Mindenki a legnagyobb mértékben konsternálva volt. A sétaterek, a kávéházak túl voltak tömve, de mindenütt csaknem aggasztó csend uralkodott. Sokat mondóan néztek egymásra, részvételt szorongattak egymás kezét, mintha általános katasztrófa előtt állnának. A legközelebbi napokban formális népvándorlás kezdődött Saint-Quen felé, a hova Necker és családja azonnal visszavonultak. Eszre lehetett venni az orléáni hercegeket, Chartres, Choiseul és Richelieu hercegeket, sőt a párisi érseket is és ebben nyílt állásfoglalást láttak a király ellen, a melyet a kíváncsi tömeg élénken megaptsolt.

(Folytatása következik.)

A mit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra. Siessen mindenki, a hadikölcsön jegyzéssel, — nehogy lekéssék.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az 5. keze. Balla Ignác ily című regénye szemmel láthatólag nagy ambícióval és teljes erőszakkal készült munka. Szerzője, a ki eddig egynél több lírai versek költője állt a nyilvánosság előtt, ebben a könyvében átmenetet keres a lírától a regényhez; alapjában is az líraiak van átvéve és elgondolva s a mi benne regény-szerűtől, az a jóformán csak ürügy a lírai hangulatok szélesebb kipróbálására, — a regény más szóval rezonancia-felülete az író lírájának. Ezért nem is a realizmus regény mértéke és törvényei szerint ítélandó meg, nem jellemrajz, milieu-rajz,

cselekvény szempontjából kell nézni, hanem olyasformán, mintegy hosszabb lírai vers-ciklust, a melyből mellesleg egy történetnek a körvonalai is kibontakoznak. A tárgy: egy szerelmi csalódás története, a mely egy mély belső életi, érzelmes diszpozíciója férfi és egy csodaszép nő között játszódik le, voltaképpen azonban általában véve a férfi-szerelmek és büszkeség tragikus összefonódása a nő jellem ingatlanságával. A férfi élete egyetlen fontos dolgává teszi a nőt, egész valójával felolvad benne, a nő pedig bármi tisztaság és szerelmes, az élet változatosságára, új átlésekre vágyik, terhére válik a hitvesi szerelem örök egyfajmaga, megbotlik, mire a férfi halálra sebzett büszkeséggel hagyja ott boldogsága tanyáját, elmenekül boldogtalansága elől emlékeibe. A nő is felcsúszik mámorából az ebből keletkezett katasztrófa láttára, a mely az ő életének is katasztrófa lett, hasztalan keresi a reparáció útját, a szerelem remekműve, melyet könnyelműen összetört, nem illeszthető többé össze. Mindkettőnek menthetlenül összetörök az élete, az asszonyé fizikailag is, a férfié lelkileg. E körül a fonal körül hangzanak el a lírai zengések, a nyugodt boldogság harmonikus hangjai, a kétségbeesés és a nagy csalódás után, az elvesztett lelki egyensúly helyreállítását kereső nyugtalan, zaklatott bolyongás s a végső összeomlás. Minduntalan erősen érezzük, mennyivel később és biztosabb eszköze a líra kifejezésének a vers, mint a próza: a vers költői formája tömörítésre és koncentrációra szorít, a vonalaknak összefogására, a rajznak a lényeges motívumokra való szorítására, — a prózaban minduntalan az a veszély fenyeget, hogy a fészeken sok szóban szétfolyó a mondanivaló, a sokféle színben elmosódó a hangsúlyozandó színek, — több szóval kevesebbet mond a próza. Ezért van a regény legtöbb részének határozatlan, belsőleg szétfolyó jellege s igazi erős hatással csak egy rész van az olvasóra, még lírálag is: az a rész, a mikor a férfi, a regény hőse, egy kis vidéki városban gépies munkával próbálja helyreállítani lelki egyensúlyát s szinte akaratlanul belelöp a maga mély érzelmességét a kisvárosi prózai embereinek kisnyes egyhangúságába, néhány napra megtölti életüket költészettel, vágygá, szépséggel. Ez az ötlet gyönyörű, finom, szép és hatásos — és épen ebben van meg legkevesebb a többi részek föllengzően lírizáló ömlengése.

A római kultúra. Kiváló klasszika-filológusunk, Geréb József igen becses és érdekes kis könyvet állított össze *A római kultúra legjelentősebb vonásai* címmel. A tárgyról szóló roppant gazdag irodalom felhasználásával fejti ki a régi Róma s különösen a császárság első két századának kultúráját, — a kultúra szót szűkebb értelmében értelmezve, vagyis kizárva belőle a civilizáció fogalmakörébe eső szempontokat, mindazt, a mi az élet kényelmére és kellemessé tételére szolgál s csakis a szellemi élet problémáira szorítkozva, arra a római kultúrára, a mely meghatározta a római ember lelki életét, tartalmát adta gondolkodásának, irányította erkölcsi életét. Ebben az értelemben a kultúra nem az élet módját jelenti, hanem a lelki alkotást, a milyenné egy bizonyos korban, bizonyos irányzatok és érzésmódok hatása alatt fejlődött. Ezért a könyv első sorban Róma fejlődésével foglalkozik, a főszínt az eszmék fejlődésére, a népiellem alakulására, az egyes ember s az állam közötti viszonyok megállapítására — szóval az általános érvényű római világfelfogás kifejlődésére fektetve. Foglalkozik ezután a római városi élettel, melynek fővonásairól eleven és mozgalmas képet ad, az iskolai élettel s a tudományról és irodalomról, a jogélettel, a vallással, a művészetekkel és a római ember erkölcsi világával. A könyv írója élvezetes jó előadó, nagyon világosan, egyszerűen, kellemes hangon, fölösleges magyarázat és didaktikus nagyképűség nélkül mondja el elmondandóit s mindig éreztetni tudja, hogy őt magát is érdekli a dolog, élvezettel beszél róla. A Franklin-Társulat kultúra és tudomány vállalatának nagy nyeresége ez a könyv. (Ára 2 korona 80 fillér.) Ez a kiváló gondolat és egészséges érzékkel összeállított vállalat különben is mind mélyebb gyökereket ver a közönség érdeklődésében, a mit nemcsak újabb kiadványainak ilyen könyvekkel szokatlan kelendőse bizonyít, hanem az is, hogy régibb kötetek is egyre-másra új kiadásban jelennek meg. Így most a *sziklatáviról* szóló könyv jelent meg második kiadásban, melyet az amerikai Slaby műve után Krenser Géza dolgozott át. Ennek ára kötvé 1 K. 80 f.

A *„Jó Pajtás”*, Benedek Elek képes gyermeklapja legújabb számába Endrődi Sándor írt verset, Benedek Elek meséi a kék madárról, Szemere György folytatja *A kis káplár* című regényét, Lakatos László érdekes cikket írt, Márton Lajos szép képet rajzolt, *Elek nagyapó* verséhez Zöldi Márton elbeszélést ad, Benedek Elek folytatja *Rókmé komamasszony* mulatságos kalandjait. Tarka mese, apró versek, a rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A *Jó Pajtás*-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára egész évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona, egyes szám ára 24 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal, IV. ker. Egyetem-utca 4.

A pénz a ládafiában csak penészedik s nincsen hasznára senkinek. De a melyet hadikölcsönbe fektetünk, az élénkíti a gazdasági életet, hasznára van a hazának s bő kamatokat hoz a tulajdonosának.

A HÁBORÚ NAPJAI.

Május 17. A nyugati harctéren a németek erős angol ellentámadás következtében feladták a Roenx faluban elért területnyereséget. Az angoloknak e harccsal kapcsolatban a Scarpetől északra indított erős támadásait visszaverték. Riencourtól délnyugatra is eredménytelenek maradtak az angolok előretörései. Vauxaillonnál és Laffauxtól keletre a németek meglepő rajtával néhány száz méterrel előrevittek vonalukat, az eredményeket a franciák támadásaival szemben megtartották. A Froimont-majortól nyugatra is elragadták az ellenségtől állásukat egy előretolt részét. Az olasz harctéren az Isonzo melletti harcok nyugodt éjszaka után újra fellángoltak. Az olasz támadó tömegek, szakadatlanul erősítéket kapva fölökésüket a plava—salcanói völgy-szorosától keletre húzódo hegylánc és a Görz kapui előtti vonalaink ellen irányították. E szakasz északi részén, a Kukon éjjel-nappal szakadatlanul folyik az elkeseredett harc. Ujjonnan érkezett tartalékok mindig újabb veszteségteljes rohamra hajtják a visszavetett ellenséget. A Monte San Gabriele területén az ellenségnek már délután fel kellett hagyniok a támadással. Hasonlóan sikeresek voltak a Görztől keletre vezető országutak melletti harcok. Az egész nap tartott harc után az este beálltával megfeszítették árkaikat. A Karst-fensíkon agyúknak télensége kényszerítették az ellenséget. Könnyű tengeri haderőnk egy része a 14-től 15-re virradó éjjel az otrantói útba sikeres előretörést hajtott végre, melynek egy olasz torpedóromboló, 3 kereskedelmi gőzös és 20 fel-

fegyverzett űrhajó esett áldozatul. Visszafelé utjukban egységünk az elkeseredett harcok egész sorát küzdötték végig túlnyomó ellenséges had-erőkkel, miközben az angol, francia és olasz had-erőkből álló ellenség jelentékeny kárt szenvedett. Két ellenséges torpedórombolót tüzet figyeltünk meg. Ellenséges tengeralattjárók és repülő beavatkozása a harcban sikertelen volt, ellenben a mi tengerészeti repülőgépeink két ellenséges cirkálón egy-egy bombatalálatot értek el. Egységünk csekély veszteséggel és jelentéktelen sérülésekkel mind visszatért. Egy német tengeralattjáró egy négy kéményű angol cirkálót torpedóval elsüllyesztett.

Május 18. A nyugati harctéren az arrasi harcvonalon a Scarpe két oldalán fokozott tűzsergi tűz. A gávrille—iresnesi út mentén a németek éjjeli angol támadásokat visszavertek. Bullecourt romjait kiirtették, az ellenség csak 24 óra múlva rendezkedett be a faluban. Az aise-champagnei arcvonalon élénk tűzsergi tevékenység, különösen a Chemin des Dames magaslatain és Prosnesnél. Brayenál, Craonnellettől és Craonnelnél részleges francia támadásokat visszavertek. Sapigneultól északra is eredménytelen volt egy előretörés a 108-as magaslattal. A Royere-majortól keletre két német század rohammal elfoglalt egy árkot. Az olasz harctéren az Isonzo-csata tart. Plavától délkeletre a Kuk-magaslatot feladtuk. Csapatunk innen néhány száz méterrel keletre szilárdan elhelyezkedtek. Görz vidékén feltűnt nyugalom volt. A sötétség beálltával az ellenség tűzsergi előkészítés nélkül hirtelen előretört, de minden igyekezete, hogy vonalainkba megverse a lábát, meghiúsult. Ma reggel visszavetítették egy előretörését a Monte Santo ellen. Maczedoniában a Cerna-hajlásban az ellenség új kudarcot szenvedett. Makukovo két oldalán megindult erős támadásait a németek és bolgárok visszaverték.

Május 19. A nyugati harctéren a tengerpart és St. Quentin között erősebb tűzsergi tevékenység, mely éjjel Acheville és Gavrelle között nagy hevesseggel fokozódott. Az angolok támadása az arras—douai út mindkét oldalán összeomlott. Monchy-tól délkeletre is eredménytelen előretörések. Az aise—champagnei arcvonalon tart az élénk tűz. Brayenál a németek egy francia árok elvételeivel tovább javították állásukat. A Mont d'Hiveren a németek kézigyűrtől visszavertek egy francia előretörést. Az olasz harctéren az isonzo csata hetedik napja is heves harcokban telt el. Azzától keletre az Isonzo balpartján befészkelő-

dött olaszok hasztalan igyekeztek állásaikat kibővíteni. A plava—salcanói völgy-szorosától keletre vonalaink mindenféle kaliberű agyúknak tűze alatt állottak. Az olaszok folyton új csapatok harcbevetésével erőfeszítéseket tettek a vodoei magaslattal ellen irányították ismételt rohamokkal, melyek mind véresen összeomlottak. Görztől keletre az olaszok ismét megpróbálkoztak a tűzsergi előkészítés nélküli tömegtámadással, de eredmény nélkül. Minden állásunkat megtartottuk. A flitschi és a Plöcken területén, valamint a tiroli harcvonal több szakaszán az agyútűz tetemes erősségre emelkedett.

Május 20. A nyugati harctéren Arrasnál fokozódott a harci tevékenység. Monchy-tól kétoldalt az angolok heves tűzsergi előkészítés után nagy erőkkel támadtak de a németek teljesen visszaverték őket. Éjjel rendkívül élénk tűzsergi tevékenység Acheville és Queant között. Virradtkor ezen a vonalon pergő tűz, melyet a Scarpetől délre angol támadások követtek. A nyugati Champagneban a tűzsergi harc hevesseggel fokozódott. Az isonzo csata folyik. Az olasz gyalogság, míg heves tűzsergi harc folyt, délután titlenül viselkedett. Agyúknak az Auza mellett a folyó balpartján álló ellenséget visszavonulásra kényszerítették az Isonzon át. Délután ismét rendkívül erős támadás. Vodice mellett, ember-ember elleni bőséges harcok után csapataink maradtak a győztesek a az olaszokat ellentámadással levetítették a magaslattokról. Görztől keletre is meghiúsult egy olasz előretörés. Maczedoniában a Cerna-tól keletre több ellenséges támadást visszavertek.

Május 21. A nyugati harctéren az arras—cambraili országút mindkét oldalán 12 kilométer arcvonalzölésességű angol támadások. A hol sikerült a Scarpe és a Sansée-patak között a németek árkaiba előretörniök, ott megsemmisítő tűzzel halomra lőtték őket. A Croisellestől keletre vonalukba behatolt ellenséget a németek ellentámadással visszaverték. Ugyanez a sors érte a délután, este és éjjel Fontaine és Bullecourt közötti támadásokat. Laffauxnál a franciák támadásai eredménytelenek maradtak. Brayenál, Cernaynál és a Hurtebise-majortól nyugatra a németek ellenséges árkokat foglaltak el. A Champagneban kemény harcok. A Prunay—St. Hilaire le Grand országúttól északra húzódo állás elleni erős támadásnak az ellenség a Cornillete-hegyen, Nauroy-tól délre és a Keilbergen megvetette a lábát. A magaslattal északi lejtőjét a németek tartják. A többi begyűp birtokáért folyt harcban a németek itt

Kalodent
Fog-Krém
Sarg, Wien.

Betegtoló-kocsikat

rokkantak és amputáltak részére jótállás mellett a legutóbbi és legegyszerűbb kivitelben, valamint a betegápoláshoz szükséges összes eszközökkel.

Működésük, működésük, járó és nyugtatógépek a technika legmodernebb elvei szerint gyárt.

KELETI J.
Budapest, IV. Korona-herceg-utca 17. szám.
Alapítástól 1878. Tel. 13-76.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

1 korona 80 fillért 100 tojást
ment meg a romlástól a

SILOFORM
tojáskonzerváló szerrel.

Úvegje 1 K 80 f. a fűszer-kereskedésekben és dro-gériákban. Főiskola: Keleti Kereskedelmi R.T. Budapest, VII., Almásy-tér 3.

PARÁD gyógyfürdő!
Évad június 1-től szeptember végéig.

A REGGELI-TOILETT-HIÁNYOS

FODORMENIA LYSOFORM

nélkül
üdítő kellemes hatású
fertőtlenítő szájvíz.

Az arany világyró-füladóna. Hevesmegyében, vastimos fürdővel és hidegvízgyógyintézzel, egyenes kénes szavanyvíz, termálvizes árszén és vastartalmú vizet. Kiváló jó hatása ideg-, vér-, gyomor- és máhbetegségekre, gyengeségre, alvászavarokra, tüdő-, embe-hegyi levegő, sport, kirándulások. Modern kényelemmel berendezett szállókban 178 szoba áll a vendégek befogadására. Kitűnő élelmiszer mérsékelt árak mellett. A fővárd június hó 1-től augusztus 31-ig tart. Fürdőkabinok és folyosók gőzfűtéssel vannak ellátva. Az egész fürdőtelep és a lakások villanyvilágítással vannak ellátva. — Prospektussal és bármilyen felvilágosítással szolgál a

PARÁD gyógyfürdő!
Évad június 1-től szeptember végéig.

Az utóvándorban a lakások 50 %-kal olcsóbbak az állandó vendégeknek.

GERŐ SÁNDOR
Nem járhat és teljesen szarlatan. Ki tégy 3 korona, nagy tégy 5 korona, családi tégy 9 korona, házaváló Boroka-szappan 4 korona használati utasítással. Kapható az egyedül készítőnél: **GERŐ SÁNDOR** gyógyszerésznél, Nagykovács 96. Budapest részére kapható Török József, Király-utca 12. sz. és Szold László, Búthofy-utca 18. sz. gyógyszerészekben. — Vidéki megrendelés cím: **Gerő Sándor** gyógyszerész, Nagykovács.

BOROKA-kenőcs.

VIDOR MARCELL
új verseskönyve:

A HOLT KÜSZÖR DALOL

— Versek a nagy világégés idején. —

Ára 2 korona.

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

is megtartották régi állásaikat. Az olasz harc-
térén az ellenség az Isonzónál folytatta támadá-
sait, melyek főszínpada Vódice és Salcano közti állá-
saink ellen irányult. A támadók minden erőfeszíté-
sükkel sem tudták szerezni egy talpalatnyi teret
sem. A Monte Santo elleni első támadás tűzünk-
ben összeomlott, mielőtt kifejlődött volna, a más-
odikkal olasz csapatok a monte-santói kolostor
közeli útát törtek pergőtűzzel szőlőtől ár-
kainkba, de csapataink ellentámadással szurony-
nyal verték vissza. Este az olaszok tüzési elő-
készítés nélkül hatalmas támadást intéztek. Vo-
dicénél súlyos veszteségek árán sikerült a hegyet
megmászniok, de 41. gyalogezredünk szurony-
nyal futásra kényszerítette őket. A Monte Santo ellen
harcbavetett hadosztályokat már ágyútűzünk ár-
kaikba vetette vissza az olaszok.

Május 22. A nyugati harctérén az Yper-
szakaszon Loosnál, Oppynál és széles arcvonalon
a Scarpetól délre egész nap élénk tüzési tevé-
kenység. Bullecourt-nál és Croisilles-nél erős angol
előretörések megkísültek. Az Aisne táján a Che-
min des Dames magaslatai és az Aisne közt,
Reimstől északra és a felső Vesle-völgyétől a
Suippes-völgyig időnkint heves tüzési harcok.
Nauvotól délnyugatra és délre több ízben francia
támadást a württembergiek ellentámadással vissz-
verték. Este a Pacht-hegy déli lejtőin összeomlott
egy francia előretörés. A Maastól keletre tegnap
feléledt a tüzés. Az olasz harctérén az Isonzo
mentén az ellenség kénytelen volt két napi ere-
ménytelen harc után gyalogságának pihenőt adni.
Csak Görziől keletre törtek előre az olaszok, de
visszaverték őket. A Karszt-fennsíkron időnkint erő-
sebb tüzési tevékenység.

Május 23. Hulluchnál és Bullecourt-nál a néme-
tek angol előretöréseket vertek vissza. Az Aisne-
vonalon a paissy-i fennsíkron a La Ville au Bois
erdőig hirtelen tűzfokozás után francia támadások
következtek, melyeket estig makacsul ismételték.
A németek szíves közelharc után visszavetették
az ellenséget. Az olasz harctérén az Isonzónál
egész nap csend volt, csak este intézett az ellen-
ség aknavetőkkel erőteljesen támogatott támadást
Görz előtti árkaikra, de visszavetették. Olasz
tüzés és aknavetők ma reggel megkezdtek a
tüzelést a Karszt-fennsíkron levő állásaik ellen.

Garasokból lesz a forint, — forin-
tokból a hadikölcsön. Jegyezzen a kis-
pénzü ember is!

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közeli napokban: **ILLYÉS MIK-
LÓS**, nyug. cs. és kir. vezérőrnagy, huszárgenerá-
lis, a III. oszt. vaskorona rend és több katonai
vitelségi érdemrend tulajdonosa, 86 éves korában,
Székelyudvarhelyen. — **DÓSA DÉNES**, nyug. tanár,
78 éves korában, Szászvárosban. — **GANG MÁTYÁS
FERENCZ**, nyug. Máv. főellenőr, 71 éves korában,
Salgótarjánban. — **STREICHER JÓZSEF**, kánei apát,
a pécsi székeskáptalan kanonokja, 67 éves korá-
ban, Pécsen. — **Gyerkenyi PYBER KÁROLY**, do-
hánygyári igazgató, 59 éves korában, Pozsony-
ban. — **FARKAS JÓZSEF**, a várbeli községi iskola
igazgatója, 55 éves korában, Budapest. — **VER-
TER KÁROLY PÁL**, nyug. szőlészeti és borászati
központi főfelügyelő, 61 éves korában, Miskol-
cson. — **Dr. LURTZ KÁROLY**, királyi közjegyző,
volt országgyűlési képviselő, Brassó vármegye tör-
vényhatóságának és Brassó város képviselőtestü-
letének tagja.

Szemerei **SZEMERE ÖDÖNNÉ** de genere Huba szül.
csemicei és izsápfalvi Csemickay Sarolta, Szemere
György kiváló munkatársunk édesanyja, 72 éves
korában, Nagyhalmomban. Széleskörű előkelő rokon-
ság gyászolja, köztük a Beniczky, Rudnay, Patay,
gróf Vay, báró Marschall, báró Andreánszky, báró
Amelin, Isaák, Veres, Bekény, Lipcsy, Kandó,
Sándor, Tahy, stb. családok. — **Özvegy EGAN
ALFRÉDNÉ**, született Schneider Jozefa, néhai Egan
Alfréd, a tiszavidéki vasút főmérnökének öz-
vegye, kilencvennégy éves korában, Budapest. —
Kövesdi és berivói öz. **BOÉR IGNÁCNÉ**, szül. Gaz-
dag Borbála, 87 éves korában, Egerben. — **Széki
SZÉKÉLY ISTVÁNNÉ**, szül. hanvai és gömöriskárosi
Hanvay Mária, 52 éves korában, Budapest. —
IVÁN JÁNOSNÉ, a Marczibányi-terei elemi leányis-
kola tanítónője, 50 éves korában. — **Öz. Török
JÓZSEFNÉ**, szül. Seid Mária, Berényi Jánosné grófné
Török Irma, a Nemzeti Színház tagjának anyja,
Budapest.

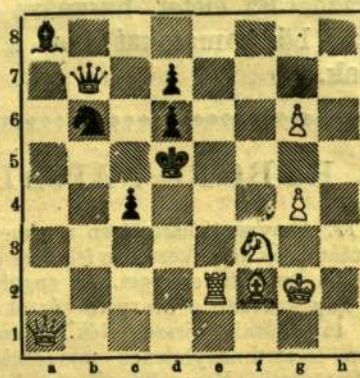
EGYVELEG.

* Az európai méhtenyésztésről egy amerikai új-
ság a következő adatokat közli: Ausztria-Magyar-
országban van 1.550.000 méhkas, Németországban
1.450.000, Franciaországban 950.000, Hollandban
24.000, Belgiumban 200.000, Oroszországban 110.000,
Dániában 90.000, Görögországban 80.000.

Legszebb pünkösdi ajándék a hangszer, mely
óriási választékban, rendkívül jutányos ár mellett,
csak az országosan ismert és közkedvelt Wágner a
«Hangszer-Király» cégénél (Budapest, József-körút 15.)
szerezhető be. Fényképes pünkösdi hangszerajándék-
ket kívánatra bérmentve küld a cég.

SAKKJÁTÉK.

3058. számú feladvány Takács Péteről, Budapest.

VILÁGOS.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 17-dik számában megjelent
képtalány megfejtése: Nagydiólog a háború.

Felolós szerkesztő: Holtsy Pál.

Szerkesztési iroda: Budapest, IV., Vármegye-utca 11.

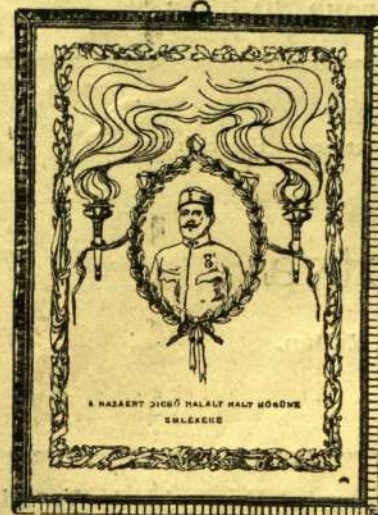
Lapkiadó: tulajdonos Franklin-Társulat IV., Egyetem-utca 4.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

Gyár és VIII. Baross-u. 85.

Fiók 11, Fő-u. 27, IV. Eötvös-utca 6. Kossuth-
utca 14, V. Harmadik-utca 4. VI. Török-
kört 39, Andrássy-ut 16, VIII. József-kört 2. Telefon: József. 2-37

Örizzük meg hősi halált
halt kedveseink emlékét!

Ereket nagyság 20 x 28 cm. Törvényszerűen védve.
Tetszés szerint falra is függeszthető, asztalra is állítható.
A világháború majd minden családból kiragad egy-egy
kedves hozzátartozót, kinek emlékét szívünkbe záru,
feledni nem tudjuk. Ezeknek a dicső halált halt hő-
seinknek emlékét megörökítendő, igen díszes, szép
kivitelű fényképtároló keret, melybe bármilyen arc-
kép beilleszthető 2 korona, beküldése ellenében bér-
mentve küld. Méhner Vilmos kiadóhivatala, Budapest.
IV. ker. Egyetem-utca 4. szám. — Gyűjtemények 6 darab
után 1, 10 darab után 2 tiszteletdíjjal szolgatunk.

Két új magyar regény!

LANDAUER BÉLA:

A TANÁR

Az orvostanár regénye, a félté-
keny szerelem és az orvosi köte-
lesség lelki harca

Ára 5 korona

IF. HEGEDÜS SÁNDOR:

A LÉLEKBUVÁR

Szenzációs regény, melyben a
lélekbuvár drámai jelenetek közt
felzabálja a lelket a testtől

Ára 4 korona

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA

Kaphatók minden könyvkereske-
desben

ALAPITVA 1914.

Gyászbeszétben

ruhák soron kívül

festetnek feketére.

Postai megbízások gyorsan

Halténberger Vilmos

kelmefestő, vegytisztító és

gőzmosógéjében

Nagyvárad. Postafiók.

és pontosan eszközöltetnek.

Használhatatlan

FOGSOROKAT

film és esztétikelméletek, higanyt, ezüst-
papírhulladékokat, szlogozódulákat veszek:

Gross Antal, Budapest, VIII., József-körút 23.

Jótállás a biztos eredményért!

Patkánin tökéletes biztos pat-

reg emberre és háziállatokra nem vo-

regyes. **Reiter Oskar** nagybecskereki ny.

főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek

találománya, 1 doboz 3 kor. Ismertető

leírást kérésre ingyen küld a Patkánin-nyár egyedül el-

árulójára, a Terézvárosi Ágrárbank Rt.-re, Nagybecskerek.

Verszegenyiség, ideges fejfájás, anémia
ellen a legnagyobb orvosi tekintélyek aláírták

ROZSNYAI VILÁGHIRŰ VASAS CHINABORÁT

melynek kitűnő voltát
mindenki elismeri. Ki-
tűnő hatásánál fogva a
hasznos készítményeket
felülmúlja. Milleniumi
nagy éremmel kitün-
tetve! Számos kiállításon
díjazva. — Kis palack
2 korona 60 fill., nagy
palack 3 korona 80 fill.

Készíti:

ROZSNYAI MÁTYÁS

gyógyszertára, Árad,

Szabadság-tér.

Hűvösvölgyi Park-szanatorium

Klimatikus, fizikális és diéta gyógyintézet.

Budapest, I., Hűvösvölgyi út 78. Villamos megálló. Telefon 145-90.

Ajánlatos bel- és idegbetegeknek, idősöknek. Hűvösvölgy.

Szobok, egy mintáig, az egész nyári évszakra bérlettel.

Egész éven át nyitva. Egész éven át nyitva.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapest (IV., Egyetem-utca 4.)

MEGJELENT

A VILÁGHÁBORU

Vezérfonal iskolai tanításokhoz és
tájékoztató a nagyközönség számára.

A Magyar Paedagogiai Társaság megbízásából

szerkesztette

dr. IMRE SÁNDOR

az állami polgáriak tanítóképzőintézet tanára,
egyetemi magántanár.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter támogatásával.

Nagy 8-ad rét, 248 lap.

Ára 8 korona.

E kötet Angyal Dávid egyetemi tanár, Balanyi György főgimn. tanár,
Kemény Ferenc realisk. igazgató, Litke Aurél pedag. tanár, Márki Sándor
egyetemi tanár, Pilch Jenő honvédelmi tanácsos, Rác Gyula a f. v. Statisztikai
Hivatal titkára és a szerkesztő tollából a következő háborús kérdésekről
nyújt összefoglalást: a háború világtörténelmi előzményei, a
hadi események (számos ábrával), az ország belső története a háború
alatt, a hadviselő államok földrajza, a háború és a gazdasági élet,
a köznevelés, a társadalmi mozgalmak, a közegészségügy és a há-
ború, a közérkölciség és a háború, emlékek és a jövőről; be-
fejezésül: szempontok a háborús kérdések iskolai feldolgozására.

Kapható:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

A háborús helyzet megértéséhez
nélkülözhetetlen kézikönyv a

ZSEBATLASZ

1917. évre.

HUSZONKÉT

igen érdekes földrajzi, kül-
politikai, közgazdasági, sta-
tisztikai és háborús vonat-
kozású cikkel, nyolc kisebb,
négy nagy színes térképpel
és színes grafikonokkal.

Ára 3 korona 60 fillér.

A Magyar Földrajzi Intézet r.-t. kiadása.

Kapható:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál,

Budapest, VI., Andrássy-ut 21. és a

Franklin-Társulat (Mehner Vilmos-féle) könyvkiadóhivatalában,

Budapest, IV., Egyetem-utca 4., valamint minden könyvkereskedésben

AZ AÉRO

A repüléssel és léghajózással foglalkozó egyedüli magyar hivatalos folyóirat.

Minden számában érdekes és
eredeti fényképfelvételeket kö-
zöl. A léghajózás eseményeiről,
fejlesztéséről és céljairól kitűnő
és könnyen érthető népszerű
cikkekkel tartalmaz.

Különösen figyelemre méltók
a léghajózás és repülés hadi
alkalmazásáról írott közlemé-
nyek, valamint az ifjúság szá-
mára külön fenntartott kisrepülő-
gépek (modell) rovata.

Mutatványaszámokat a kiadóhivatal szívesen küld

Budapest, I. ker., Rétk-utca 46. sz.

A kövér nő élete kinlódás!

Kigunyólják, kikacagják, örökös tréfa tárgya! Minden ember utánafordul, nem tud öltözködni, vendéglőben, kávéházban két székkel kínálnak neki. Egy szerű életmódját nem zavaró kúra segít megélni igen rövid időn belül karcsúvá és a legelővőbb nő vagy férfi. Csak 1 doboz Maigrir használjon és meglopi környezetét. Egy kúrához való doboz **Maigrir** ára K 6.— Készíti Palmir G. m. b. H. Berlin. Főraktár **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király-u. 12.

Ingyen!!

Jár hozzá egy 4 koronás iskola minden **Wagner**-féle tárogatóhoz, melyből egy-kettőre megtanul bárki muzikálni.

Tárogatók

kaphatók már 80 koronától kezdve 200 koronáig. Tárogatótokok 20 korona

WÄGNER

„Hangszer-Király”-nál Bpest, József-körút 15. Nagy fényképes hangszerrajzgyűjtemény ingyen és bérmentve. — Előleg küldendő! — „Wagner” névre ügyelni.

ÓRAK
Kiváló pontosságú szabályozva 10 évi jóállás mellett.

ÉKSZEREK
Díszes és láncos kivitelben.

EVŐESZKÖZÖK
ezüst és alpacaszüstből.

EZÜSTNEMŰEK
és **DISZTÁRGYAK**
szigorúan szabott jutányos áron készpénz és előleg részletekkel feltelek mellett beszerezhetők.

BRAUSWETTER JÁNOS
CHRONOMETER és MŰRÁSNAL Alapítvány **„SZEGED”** Számos kiállításokon. Több ezer elismerő levél. Legújabb díjazás nagy kőeset díjazás. Ingyen és bérmentve.

Vadászsportot űzők

akár itthon, akár a fronton vannak — figyelmébe ajánljuk a

„NIMRÓD”

KÉPES VADÁSZUJSÁG-OT

Állandó melléklete:

„A vadászeb”

című egyedüli magyar nyelvű eb-tenyésztési szaklap. — Mindkét lap gyönyörűen illusztrálva.

Előfizetési ár mindkét lapra: egész évre 14 kor., félre 7 kor., negyedévre 3.50 kor., egyes szám ára 50 fillér.

Tessék mutatványszámot kérni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz. (Franklin-Társulat.)

Nincs többé romlott tojás!

Eveik is friss állapotban tartja a

SILOFORM

tojáskonzerváló. 100 tojáshoz elég egy üveg, melynek ára 1 K 80 f. Kapható fűszerüzletekben, drogériákban és a főraktárban Keleti Kereskedelmi R.T. Budapest, VII., Almásy-tér 3.

Pénzét vissza-

fizetem, ha

tyukszem, szemölcs,

börkenyővései a Rila-báza 3 nap alatt fájdalom nélkül gyökerestől ki nem irtja. Készíre nemcsak a bőrt, hanem a szőrzetet is. — Ára jóállású levélrel tegyenként 1.75 korona, 3 tévely 4.50 kor. 6 tévely 7.50 K. Riaművek Kassa I. Postafiók 12/79.

Ujítsa meg arczbőrt a Schröder-Schenke-féle

hámlokurával

Dr. Lahmann módszere szerint. Dr. Funke az összes színpadok ideáljának mondja. Ezen hámlo-

kurával 10 nap alatt a fele bőrt az összes telet-hámmal, a m. szőrzet, mitesszer, pattanás, sárga foltok, orrvörösség, likacsos bőr, hervadt, petyhüdt bőr.

A kúra után a bőr vakító

szépségben

átalosan és tisztán mutatkozik, úgy mint a gyermeknél. Kényelmesen keresztülvihető otthon, anélkül, hogy környezete valamilyen észrevételre jara 14 kor. Diszkrét csatlakozás utánvétel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében (posta költséggel).

SZÉPSÉGÁPOLÁSI INTÉZET V. U. Schröder-Schenke Wien, I/48. Wollzeile No. 15.

Tojás

konzerváló szer egész sorozat, de eredeti bizonyítványt és elismerőleveleket szerint a

Siloformot

semmi felül nem mu hatja. 100 tojást 1 K 80 filléres üveg Siloformmal egész is friss állapotban lehet tartani. Kapható fűszerüzletekben és drogériákban. Főraktár Keleti Kereskedelmi R.T. Budapest, VII., Almásy-tér 3.

Új könyvek

A Franklin-Társulat kiadásai.

Kultúra és Tudomány

új kötete

Geréb József:

A római kultúra legjelentősebb vonásai

Ára kötve 2 korona 80 fillér.

Olcso Könyvtár

Alapította Gyulai Pál, szerkeszti Heinrich Gusztáv 1867—1869.

Tolsztoj Leó:

Szergij atya

Fordította Trócsányi Zoltán.

Ára 90 fillér.

A Magyar Jogászegylet Könyvkiadó Vállalata VIII. évfolyam. (1917.) I. kötet

Almási Antal dr.:

A háború hatása a magánjogra

Ára 7 korona.

Polgári életpályák

Tanácsadó rokkant tisztak számára

Irták többben

Előszóval ellátta Jankovich Béla dr.

Ára 3 korona.

Kaphatók:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Országos Hangjegykölcsönző Intézet

Budapest, IV. ker., Sütő-utca 2. szám, félemelet. (Deák-tér mellett.)

Hangjegykölcsönzőnk feloleli a komoly és könnyebb zene-fajokat, melyek az újdonságokkal folyton kiegészítettek.

Előfizetés: 3 óra 15—K, 6 óra 28—K, 12 óra 52—K.

Az előfizetés beérkezéskor megküldjük kimerítő jegyzékünket. Biztosíték 10 K, mely az előfizetés megszűnéskor visszaadatik.

Folyton Újdonságok.

Országos Hangjegykölcsönző Intézet Budapest, IV., Sütő-utca 2. félem. (Deák-tér mellett.)

22. SZ. 1917. (64. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ HOITSY PÁL.

BUDAPEST, JUNIUS 3.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármege-utca 11. Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek:

Egészévre — 20 korona. Félévre — 10 korona. Negyedévre — 5 korona.

A „Világkrónika”-val negyedévenként 1 koronával több.

Külföldi előfizetéseket a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

A KIRÁLYI PÁR EGY TÚZKÁROSULTTAL BESZÉL.

A KIRÁLYI PÁR LÁTOGATÁSA A LÉLEGETT GYÖNGYÖSÖN. — Schumann testvérek felvétele.

TÉLI és NYÁRI GYÓGYÜZEM

BAD NAUHEIM

TAUNUS MELLETT

Kiváló gyógyeredmények szívbajoknál, kezdődő érlemeszesedésnél, izom- és ízületi rheumánál, köszvény, hátgerinc-, női- és idegbajoknál.

Az összes új gyógyszerköszők. Gyönyörű park és erdei sétányok.